

Forslag til finanslov 2016.

Anden behandling

(Naalakkersuisoq for Finanser og Råstoffer)

I forbindelse med andenbehandlingen af Finansloven, skal vi fra Siumut hermed fremlægge disse overordnede synspunkter.

I forbindelse med førstebehandlingen af Finansloven for 2016, meldte vi ud, at vi grundlæggende bakkede op omkring Naalakkersuisuts forslag, ligesom vi i samme forbindelse stillede en række spørgsmål til punkter der skabte skabte forvirring i finanslovsforslaget, hvilket vi påpegede og krævede derfor svar i vores fremlæggelse af vore bemærkninger, ligesom vi stillede konkrete spørgsmål til forhandling. Vi har dog fra Siumut, hele tiden set Finanslovsforslaget som et udmærket grundlag, at bygge videre på.

Vi har således også i forbindelse med forhandlinger om Finansloven for 2016, været indkaldt til møde med Naalakkersuisoq for Finanser og Råstoffer, hvor vi på baggrund af vore klare udmeldinger under første behandlingen af finansloven, havde en god og venlig forhandling herom, ikke mindst også, fordi vi har en klar vilje til, at få det her til at lykkes og ske, idet vi set i et fremtidigt perspektiv ønsker, at der opstartes en række reformer.

Vort land befinder sig i en økonomisk udfordrende tid, hvorfor tiden nu er inde til gradvist at indføre ændringer, der vil kræve en større reorganisering, som vi nødvendigvis må begynde på.

Da Finanslovsforslaget første gang blev søsat, opstod der stor debat omkring, at hente indtægter fra afgifter, men heldigvis har vi igennem forhandlinger med god vilje fra Naalakkersuisut lykkedes med, at få en tilfredsstillende ordning på dette problem, hvilket vi fra Siumut vil udtrykke vor tilfredshed med, idet vi nu kan glæde os over, at konsekvensen af dette er, at der ikke kommer prisstigninger ude hos forbrugerne.

De nødvendige forandringer der skal ske i samfundet er nu under opstart, hvilket medfører, at det indstilles, at alderspensionsordningen samt førtidspensionsordningen ændres fra 2017 og fuldt ud i 2021, hvorfor vi i denne forbindelse bemærker, at vi bakker fuldt ud op omkring dette fra Siumut.

For at opnå et godt og tilfredsstillende samarbejde med Ældreforbundet Utoqqaat Nipaat beder vi Naalakkersuisut om at overveje om man kan hjælpe forbundet rent administrativt, eventuelt ved at man indgår en aftale om konsulentbistand.

Endvidere vil vi anmode om at få undersøgt hvorvidt Selvstyret kan støtte denne aktivitet.

Vi ved at Ældreforbundet spredt rundt omkring på kysten har nogle aktive lokalafdelinger, og det vil derfor være en stor hjælp for de ældre hvis man kunne lette deres byrde på denne måde.

Man kan vel roligt sige at de ældre bruger deres sidste gode kræfter på deres foreningsarbejde i et forsøg på at få indflydelse på deres egen situation, lige såvel som vi i samfundsmæssigt henseende

har stærkt brug for et stadigt og godt samarbejde med de ældre hvilket er årsagen til at vi foreslår at støtte de ældre omkring deres administrative forbundsarbejde.

Fra Siumut vil vi bede Naalakkersuisut om, at overveje, at skatte- og boligreformen bliver næste skridt.

Siumut skal opfordre Naalakkersuisut til at begynde at planlægge at anvende de midler som henstår ubrugte i renovationsfonden og aktivere dem, og ikke mindst fortsætte spredningen af anlægsopgaver til kysten, som koalitionen har etableret, som allerede har mange positive beskæftigelsesmæssige virkninger på kysten.

Det er Siumuts holdning, at det er på tide at revidere budgetloven, med fokus på mere fleksibel omrokering af bevillinger med henblik på at smidiggøre tilpasninger til ændringer i beskæftigelse- og anlægsaktiviteter.

Inatsisartut traf en beslutning for 2 år siden, at der skal opføres en ny parlamentsbygning. Beslutningen blev truffet med et stort flertal, idet 27 ud af Tingets medlemmer stod bag denne beslutning.

Der er nu gået 2 år siden vi traf denne beslutning, uden at der tilsyneladende udføres konkret stykke arbejde for at implementere beslutningen.

Hvis der mangles en fornyet politisk mandat for at implementere beslutningen om at opføre en parlamentsbygning, skal vi herved foreslå, at der medtages en finanslovstekst i finansloven for 2016 om, at der arbejdes med henblik på ibrugtagning af en ny parlamentsbygning i løbet af de

Nogle af formålene og hensigterne med kommunalsammenlægningen var, at decentralisere en række ordninger fra Selvstyret til kommunerne, hvorfor vi opfordrer Naalakkersuisut til hurtigt at optage forhandlinger med Kommunernes organisation, ikke mindst for at komme dobbeltadministrationen til livs, som i øvrigt er for dyrt rent driftsmæssigt, men også for besværlig og for tidskrævende, hvilket i sidste ende kun virker som en stopklods for landets drift. Da kommunalreformen vil køre videre, skal jeg lige citere følgende fra koalitionsaftalen, da den er vigtig, citat starter:

”Den enkeltes medbestemmelse og ligestillet inddragelse af alle borgere i landet styrkest. Koalitionen vil arbejde med denne. Og koalitionen er enige i at fortsætte dette arbejde.

Kommunesammenlægningen skal færdiggøres og på den måde oprette nærdemokratiet på ny.

Koalitionen vil sætte særligt fokus på følgende:

- *For at respektere den allerede overstået udmelding fra befolkningen ved afstemningen skal Qaasuitsup Kommunias opdeling ændres og implementeres og etablere Kommunen i Nord (Uummannaq, Upernavik og Qaanaaq) og derudover Kommunen i Diskobugten (Ilulissat, Qasigiannqut, Qeqertarsuaq, Aasiaat og Kangaatsiaq) skal diskuteres hvorledes man finder den bedste løsning med kommunen.*
- *Derudover må det vurderes om Østgrønland kan udskilles af Kommuneqarfik Sermersooq og etableres som en kommune.” Citat slut*

Det er selvfølgelig Siumuts håb, at arbejdet vil tage sit afsæt i koalitionsaftalen.

Selvom fiskeriet begynder at foregå uden en masse unødvendige afbrydelser, beder vi Naalakkersuisut om, at vurdere og være opmærksom på, at torskekvaliteten holder resten af året ud.

En af de større nuværende reformer er trafikreformen, og Naalakkersuisut har netop påbegyndt sit planlægningsarbejde af vort lands lufthavne, hvorfor vi fra Siumut vil opfordre til, at man i forbindelse med trafikreformen og anlæg af nye lufthavne, er åbne overfor udefrakommende investorer. Vi opfordrer endvidere til, at Mittarfeqarfiit skal medvirke i dette reformarbejde, ligesom vi skal opfordre til at vi byder udenlandske investorer velkommen og anvende dem hvor vi i kan udføre aktiviteter sammen med dem.

Set i et mere langsigtet perspektiv, er det særdeles vigtigt, at vi ved siden af vort lands turismeerhvervs organisering, opstarter et mere forceret arbejde omkring råstofudvindingsplanerne, hvorfor Siumut beder Naalakkersuisut om, at være særligt opmærksomme på de kæmpe økonomiske udfordringer, der er forude og som kræver, at vi sætter alt ind på at finde alternative indtægtskilder.

Med tanke på de sagsområder, som vi endnu endnu ikke har overtaget fra den danske stat, vil vi opfordre Naalakkersuisut til, at opstarte planer omkring en prioriteret tilgang til dette og med begrundelser om, hvorfor de enkelte områder har den foreslåede prioritering. Vi er ikke i tvivl om, at alle sagsområder der endnu ikke er overtaget af den danske stat er vigtige, men der skal foretages en prioriteret rækkefølge hvis det skal lykkes.

Fra Siumut skal vi til denne prioritering, omkring sagsområder der kan overtages fra den danske stat, bede Naalakkersuisut om at overveje, at **Sikkerhed til søs, Fartøjs- og skibsregister, samt ansvaret for vore havområder**, får en højere prioritet, ligesom det ikke mindst er særdeles vigtigt, at få klarhed over, hvad disse ansvarsområder får af økonomiske konsekvenser og hvor udfordrende disse eventuelt må være set i et fremadrettet perspektiv.

Fra Siumut, skal vi hermed på baggrund af de faldne bemærkninger i denne anden behandling af Finansloven indstille, at forslaget færdigbehandles i Finans- og Skatteudvalget, inden forslaget sendes til tredje behandling.

Jens Immanuelson, Siumut